

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

2-maxsus
son (6-jild)

2026

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI**

№ S/2 (6) – 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2026

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent;

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent;

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b.;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.;

Jabborova Charos Aminovna - iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari doktori (DSc), Professor.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Qodirova Muqaddas Tog'ayevna - filologiya fanlari nomzodi, dotsent.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b.,;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD);

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari

doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD);

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasini mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD).

22.00.00- SOTSIOLOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

Saparbaev Bunyod Khurrambek ogli

KHIVA (KHOREZM) STATE AS AN ACTIVE AGENT:

DIPLOMACY, ECONOMY, AND RUSSIAN INTERACTION, 1806–1825 10-22

Rahmatilloev Nusratillo

BUXORO AMIRLIGI VA QO‘QON XONLIGI O‘RTASIDAGI SIYOSIY

JARAYONLARNING QO‘QON XONLIGI TARIXSHUNOSLIGIDA YORITILISHI..... 23-27

Sattarov Akram Madaminovich

TURKISTON GENERAL-GUBERNATORLIGI AHOLISINING IJTIMOIIY HAYOTI..... 28-33

Джаббаров Юлдуз Джуманиязовна

ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ УРОВНЯ ЮРИДИЧЕСКИХ ЗНАНИЙ СТУДЕНТОВ

В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ УЗБЕКИСТАНА 34-38

Boyto‘rayev Sirojiddin Usmon o‘g‘li

SURXONDARYO VILOYATI MUZEYLARI VA TURIZM SALOHIIYATINING

SHAKLLANISHIDA: TERMIZ O‘LKASHUNOSLIK MUZEYINING O‘RNI 39-43

Qobulova Gulzoda Maxsud qizi

O‘RTA ASR MANBALARINI RAQAMLASHTIRISHNING ILMIY ZARURATI

VA KONSEPTUAL ASOSLARI..... 44-49

Qudratillayev Parviz

KONFUTSIYLIK TA‘LIMOTIDA IJTIMOIIY HIMOYA MASALALARI 50-53

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

Юлдашева Надира Викторовна

НОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ ПРЕВЕНТИВНОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫХ

ЗАКУПОК В УЗБЕКИСТАНА: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ И ПРАВОВЫЕ НОВАЦИИ 54-63

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

Saifnazarov Ismail Saifnazarovich

MAHALLA – O‘ZBEK JAMIYATINING TARIXIIY MEROSI,

MAMLAKAT TINCHLIGI VA RAVNAQINING ASOSIIY POYDEVORI 64-69

G‘ulomov Abdullo

MAHMUD LOMISHIYNING “TAMHID” ASARIDA IMOMAT BORASIDAGI

QARASHLAR TAHLILI..... 70-76

Axmedov Xamdam Alikulovich

XALQARO EKOLOGIK ADOLATNI TA‘MINLASHDA TRANSCHEGARAVIIY MAS‘ULIYAT,

“UMUMIIY VA DIFFERENSIALASHGAN JAVOBGARLIK” MUAMMOLARI 77-81

Raxmonov Shohzod Husan o‘g‘li

YOSHLAR AXLOQIIY TAFAKKURI VA MADANIYATINI YUKSALTIRISHDA

NURONIYLAR TAJRIBASIDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI..... 82-85

<i>Oripov Shuxratjon Orip o'g'li</i> RAHBAR KADRLAR MA'NAVIY QIYOFASINING IJTIMOIIY-FALSAFIY MODEL.....	86-93
<i>Jomuradov Ikrom Ilxom o'g'li</i> IMMANUEL KANT FALSAFASIDA NOUMENAL ERKINLIK VA FENOMENAL DETERMINIZMNING ANTINOMIK TABIATI: TRANSCENDENTAL KONTEKSTDA TAHLIL	94-98
<i>Safarov Akbar Isoqulovich, Ziyotova Adolat Ergashovna</i> EKOLOGIK MADANIYAT YUKSAKLIGI, HUQUQIY ONG VA TABIAT-JAMIYAT INSONNING UZVIY BOG'LIQLIGI	99-103

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

<i>Musayev Akmalbek Ibragimdjaniyovich</i> INGLIZ VA O'ZBEK DIPLOMATIK DISKURSIDA EVFEMIZATSIYA VA YUMSHATISH STRATEGIYALARINING LINGVOPRAGMATIK TAHLILI	104-110
<i>Bazarov Zokir Mehrikulovich</i> A.QODIRIYNING "O'TKAN KUNLAR" ROMANI TARJIMALARIDA LINGVOKULTUROLOGIK KOMPETENSIYA KOMPONENTLARINING IFODALANISHI	111-114
<i>Kuchiyev Malik Abdumannonovich</i> ILOVA QURILMA TARKIBIDAGI FRAZELOGIK BIRLIKLARNING STILISTIK FUNKSIYALARI	115-120
<i>Абдуллаева Парвина Толибжоновна</i> ТЕМПОРАЛЬНЫЙ ОБРАЗ В ИСПАНСКОЙ И УЗБЕКСКОЙ ПАРЕМИОЛОГИИ.....	121-123
<i>Ismoilova Fotima</i> ISAJON SULTONNING "BILGA XOQON" ROMANIDA TO'QIMA OBRAZLARINING BADIY VAZIFASI	124-129
<i>Eshqulov Sunnat</i> PESHLAVHALARNING TIL XUSUSIYATLARI VA IMLO MUAMMOLARI XUSUSIDA.....	130-134

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

<i>Yo'ldoshev Azizjon Ergash o'g'li</i> OMMAVIY ISHTIROK DARAJALARINI ANIQLASHNING AYRIM HUQUQIY MASALALARI	135-139
<i>Sagindikov Maxset Djubaktanovich</i> CONSTITUTIONAL AND LEGAL ESSENCE OF COOPERATION BETWEEN COUNCILS OF PEOPLE'S DEPUTIES AND CIVIL SOCIETY INSTITUTIONS	140-147
<i>Rajabov Umrbek Ravshanbekovich</i> OILA-TURMUSH MUNOSABATLARI DOIRASIDAGI JINOYATLARNI BARTARAF ETISHDA PROFILAKTIKA INSPEKTORLARI FAOLIYATINING KRIMINOLOGIK MEKANIZMLARI	148-152
<i>Bekov Ixtiyor Rustamovich</i> KONSTITUTSIYAVIY ODIL SUDLOVNI ILM VA TA'LIM BILAN UYG'UN RIVOJLANTIRISH MASALALARI	153-157
<i>Хайдарова Хилола Анваровна</i> МЕЖДУНАРОДНЫЕ ИНИЦИАТИВЫ РЕСПУБЛИКА УЗБЕКИСТАН И ИХ ЗНАЧЕНИЕ ДЛЯ ГЛОБАЛЬНОГО ДИАЛОГА	158-164

<i>Ahmedov Islom Baxtiyor o'g'li</i> ICHKI ISHLAR ORGANLARIDA RAQOBATBARDOSH PROFESSIONAL VA ZAMONAVIY KADRLARNI TAYYORLASH: MAQSAD VA VAZIFALAR	165-168
<i>Fayzulloev Shohijaxon Jobirovich</i> JAHON SAVDO TASHKILOTIGA A'ZOLIK BOSQICHIDA SHAFFOFLIKNI TA'MINLASH MASALALARI	169-176
<i>Turgunboeva Mamura</i> SOME ISSUES OF COPYRIGHT PROTECTION ON THE INSTAGRAM SOCIAL NETWORK	177-181
<i>Mamataliyeva Shahnoza Xushmamat qizi</i> JINOYAT PROTSESSIDA XAVFSIZLIK CHORALARI QO'LLASH JARAYONIDA ISBOT QILISHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	182-192
<i>Shokirova-Inomjonova Mashhuraxon G'ayratjon qizi</i> IJTIMOIY SOHA TUSHUNCHASINING NAZARIY-HUQUQIY TAHLILI	193-196
<i>Turayeva Dildora Iskandarovna</i> ICHKI ISHLAR ORGANLARINING JAMOAT XAVFSIZLIGIGA OID FAOLIYATINI AXBOROTLAR BILAN TA'MINLASHNING TURLARI, SHAKLLARI VA BUGUNGI KUNDAGI HOLATI	197-206
<i>Абдужаппоров Шахбоз Музаффар ўғли</i> ПРАВОВЫЕ И ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАССЛЕДОВАНИЯ КИБЕРПРЕСТУПЛЕНИЙ	207-215
<i>To'rabayeva Ziyoda Yakubovna</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA VOYAGA YETMAGANLARNI JINOIY JAVOBGARLIK VA JAZODAN OZOD QILISHGA DOIR QONUNCHILIKNI TAKOMILLASHTIRISH	216-227
<i>Abdusamiyeva Dilrabo Abduvaxob kizi</i> THE ROLE OF THE PENITENTIARY SYSTEM IN THE RESOCIALIZATION OF PERSONS RELEASED FROM PENAL INSTITUTIONS	228-233
<i>Bekmirzayeva Umida</i> DAVLAT ISHTIROKIDAGI AKSIYADORLIK JAMIYATLARI KUZATUV KENGASHLARIDA SUN'IY INTELLEKTNI A'ZO-MASLAHATCHI SIFATIDA JORIY ETISHNING HUQUQIY ASOSLARI VA ISTIQBOLLARI	234-237
<i>Суннатиллаева Сарвиноз</i> НАДЛЕЖАЩАЯ ПРАВОВАЯ ПРОЦЕДУРА В ПРОИЗВОДСТВАХ ПО ДЕЛАМ О КОНКУРЕНЦИИ В ЕВРОПЕЙСКОМ СОЮЗЕ И УЗБЕКИСТАНЕ	238-244
<i>Mardonova Gulsanam Bahodir qizi</i> GIYOHVANDLIK VOSITALARINING VIRTUAL OLAMDA SOTILISHI, NARX SHAKLLANISHI, HUQUQIY BAHOLASH VA EKSPERTIZA MUAMMOLARI	245-252
<i>Isoqov Habibilla Jakparaliyevich</i> PUL YUVISHGA QARSHI KURASHISH SOHASIDAGI XALQARO VA MINTAQAVIY TASHKILOTLAR, ULARNING FUNKSIYA VA VAZIFALARI	253-261
<i>Хван Леонид Борисович, Гулимова Зилола Шухратовна</i> ЦИФРОВИЗАЦИЯ АДМИНИСТРАТИВНОГО СУДОПРОИЗВОДСТВА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН: ЭТАПЫ ФОРМИРОВАНИЯ И НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ	262-268
<i>Kdirbaeva Altinay Maksetbaevna</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR ORGANLARIDA XOTIN-QIZ XODIMLAR FAOLIYATIDA XIZMAT INTIZOMI: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR	269-275

<i>Zinelbaev Baxitjan Qublan o'g'li</i> YO'L HARAKATI XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MA'MURIY-HUQUQIY MEKANIZMLARNI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI (O'ZBEKISTON TAJRIBASI)	276-281
<i>Xo'jayeva Malohatxon Fozilxo'ja qizi</i> MA'MURIY Hujjatni tushunish va qo'llashning o'ziga xos xususiyatlari	282-286
<i>Toshkanov Nurbek Bahriddinovich</i> OLIY TA'LIM MUASSASALARI – TADBIRKORLIK SUBYEKTI SIFATIDA	287-295
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Rustamov Ilkhom Tursunovich</i> DIDACTIC POTENTIAL OF THE LINGUOPRAGMATIC APPROACH IN TEACHING SMALL-GENRE TEXTS	296-300
<i>Kaypnazarov Srajatdin Gayratdinovich</i> «ELEKTR BO'LIMI» BO'YICHA RAQAMLI TA'LIM MUHITINI YARATISH: QORAQALPOG'ISTON MAKTABLARI MISOLIDA.....	301-307
<i>Bozorov Zokir, Axtamaliyev Shamshod, Karimov Dilshod, To'rayeva Lobar</i> VEKTORLAR ALGEBRASINING ELEMENTAR MASALALAR YECHISHGA TATBIQI	308-315
<i>Abduraxmonova Tuxtapashsha Rustamovna</i> IONLI POLIMERLANISH REAKSIYASINI O'QITISHDA 3D VA VIRTUAL TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH	316-322
<i>Yaxshilikova Nargiza</i> BLENDED LEARNING STRATEGY IN TEACHING ENGLISH	323-327

Received: 30 January 2026
Accepted: 15 February 2026
Published: 28 February 2026

Article / Original Paper

SERVICE DISCIPLINE IN THE PROFESSIONAL ACTIVITIES OF FEMALE EMPLOYEES OF THE INTERNAL AFFAIRS BODIES OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN: PROBLEMS AND SOLUTIONS

Kdirbaeva Altinay Maksetbaevna
Independent researcher

Abstract. This article is devoted to a scientific analysis of the experience of regulating the service of women in internal affairs bodies in developed countries. The study examines legal, social, and institutional aspects of women's participation in service, as well as their professional development opportunities. Both national legislation and international standards, along with advanced foreign practices, are comparatively analyzed. The findings of the research help identify effective mechanisms and policy strategies for organizing women's service. Furthermore, the article provides practical recommendations for ensuring gender equality, optimizing service processes, and enhancing the efficiency of women's professional activities in internal affairs bodies. The research demonstrates that involving women in service not only strengthens social justice and gender equality but also increases the efficiency of internal affairs institutions and improves the quality of services provided to citizens.

Keywords: internal affairs bodies, women, service regulation, gender equality, professional development, legal framework, international experience, institutional mechanism, social protection, service efficiency.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR ORGANLARIDA XOTIN-QIZ XODIMLAR FAOLIYATIDA XIZMAT INTIZOMI: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR

Kdirbaeva Altinay Maksetbaevna
IIV Akademiyasi mustaqil izlanuvchi
E-mail: abduxoshimov@akadmvd.uz
<http://www.orcid.org/0000-1234-5678-9101>

Annotatsiya. Ushbu maqola ichki ishlar organlarida xotin-qizlarning xizmat o'tash tartibi va ularning faoliyatini tartibga solish bo'yicha rivojlangan mamlakatlar tajribasini ilmiy asosda tahlil qilishga bag'ishlangan. Tadqiqot davomida xotin-qizlar xizmatidagi huquqiy, ijtimoiy va institutsional jihatlar, shuningdek ularning xizmatga jalb qilinishi va professional rivojlanish imkoniyatlari ko'rib chiqildi. Maqolada milliy qonunchilik bilan bir qatorda xalqaro standartlar va ilg'or xorijiy tajribalar solishtirildi. Tadqiqot natijalari xotin-qizlar xizmatini tartibga solish bo'yicha samarali mexanizmlar va siyosiy strategiyalarni aniqlashga yordam beradi. Shu bilan birga, maqola ichki ishlar organlarida gender tengligini ta'minlash, xizmat jarayonlarini optimallashtirish va xotin-qizlar faoliyatini samarali tashkil etish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqishga xizmat qiladi. Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, xotin-qizlarni xizmatga jalb qilish nafaqat ijtimoiy adolat va gender tengligini mustahkamlash, balki ichki ishlar organlarining samaradorligini oshirish va fuqarolarga xizmat sifatini yaxshilashga ham xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ichki ishlar organlari, xotin-qizlar, xizmat o'tash tartibi, gender tengligi, professional rivojlanish, huquqiy asoslar, xalqaro tajriba, institutsional mexanizm, ijtimoiy himoya, xizmat samaradorligi.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V6SI2Y2026N41>

Kirish. Ichki ishlar organlarida xizmat intizomi xodimlarning kasbiy faoliyatini samarali tashkil etish, qonuniylikni ta'minlash hamda jamiyatda huquq-tartibotni mustahkamlashda muhim ahamiyat kasb etadi. O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi tizimida so'nggi

yillarda amalga oshirilayotgan keng ko'lamli islohotlar — kadrlar siyosatini takomillashtirish, xodimlarning kasbiy salohiyatini oshirish, ijtimoiy himoya mexanizmlarini kuchaytirish — xizmat intizomini ta'minlash masalasini strategik ustuvor yo'nalishga aylantirdi. Xususan, Shavkat Mirziyoyev tomonidan ilgari surilgan "inson qadri uchun" tamoyili davlat boshqaruvi organlari faoliyatida, jumladan, ichki ishlar tizimida ham inson omilini kuchaytirish va xodimlar bilan ishlashning zamonaviy yondashuvlarini joriy etishni taqozo etmoqda.

Ayni paytda ichki ishlar organlarida xizmat qilayotgan xotin-qizlar sonining ortib borishi xizmat intizomi masalasiga yangi mazmun va yangi metodologik yondashuvlarni olib kirmoqda. Xotin-qiz xodimlar patrul-post xizmati, tezkor-qidiruv bo'linmalari, profilaktika inspektorligi, tergov hamda ma'muriy boshqaruv tizimida faol ishtirok etib, tizim samaradorligiga munosib hissa qo'shmoqda. Shu bilan birga, gender omili xizmat intizomini ta'minlashda alohida ilmiy tahlilni talab etadi.

Ilmiy adabiyotlarda xizmat intizomi tushunchasiga nisbatan ikki asosiy yondashuv mavjud. Birinchi yondashuvga ko'ra, xizmat intizomi — bu normativ-huquqiy hujjatlar bilan qat'iy belgilangan talab va majburiyatlarga so'zsiz rioya etishdir. Ushbu pozitsiya intizomni asosan nazorat, javobgarlik va sanksiyalar tizimi orqali ta'minlash mumkinligini ta'kidlaydi. Ikkinchi yondashuv esa xizmat intizomini shaxsning ichki motivatsiyasi, kasbiy madaniyati va xizmatga sadoqati bilan bog'liq ijtimoiy-psixologik hodisa sifatida talqin qiladi. Mazkur yondashuvga ko'ra, intizom faqatgina ma'muriy choralar bilan emas, balki korporativ madaniyat, yetakchilik uslubi va ijtimoiy qo'llab-quvvatlash mexanizmlari orqali barqaror ta'minlanadi.

Xotin-qiz xodimlar faoliyati misolida ushbu ikki yondashuv o'rtasidagi ilmiy munozara yanada dolzarb tus oladi. Bir tomondan, xizmat intizomi barcha xodimlar uchun yagona va teng talablarga asoslanishi lozimligi ta'kidlanadi. Bu yondashuv tenglik va adolat tamoyillariga asoslanadi. Ikkinchi tomondan esa, xotin-qiz xodimlarning ijtimoiy roli, oilaviy majburiyatlari, psixofiziologik xususiyatlari va xizmat sharoitlari inobatga olinishi zarurligi qayd etiladi. Bu esa differensial yondashuvni, ya'ni teng imkoniyatlar bilan bir qatorda moslashuvchan tashkiliy mexanizmlarni joriy etishni talab qiladi.

Shuningdek, ilmiy bahslarda yana bir muhim masala — xizmat intizomini baholash mezonlarining gender neytralligi muammosi hisoblanadi. Amaliyotda ba'zi hollarda xotin-qiz xodimlarga nisbatan ortiqcha talablar qo'yilishi yoki aksincha, ularga nisbatan yumshoqroq munosabat shakllanishi mumkin. Har ikkala holat ham intizomiy siyosatning obyektivligi va samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Shu bois xizmat intizomini ta'minlashda yagona, shaffof va aniq mezonlarga asoslangan baholash tizimini ishlab chiqish dolzarb vazifa bo'lib qolmoqda.

Mazkur maqolaning maqsadi O'zbekiston Respublikasi ichki ishlar organlarida xotin-qiz xodimlarning xizmat intizomini ta'minlash bilan bog'liq muammolarni aniqlash, ularni nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilish hamda mavjud ilmiy yondashuvlar asosida kompleks, ilmiy asoslangan taklif va tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Ilmiy yangilik sifatida xizmat intizomiga gender-huquqiy va ijtimoiy-psixologik yondashuvlarni integratsiya qilish, shuningdek, intizomni ta'minlashning profilaktik, rag'batlantiruvchi va motivatsion mexanizmlarini takomillashtirish zarurati asoslab beriladi.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur tadqiqotda xizmat intizomini ta'minlash masalasi kompleks ijtimoiy-huquqiy hodisa sifatida talqin qilinib, tahliliy, mantiqiy va qiyosiy-huquqiy metodlardan keng foydalanildi. Tadqiqotning normativ-huquqiy asosini ichki ishlar organlari

faoliyatini tartibga soluvchi hujjatlar, xususan, “Ichki ishlar organlari xodimlari to‘g‘risida”gi Qonun, idoraviy buyruqlar, ichki xizmat intizomi nizomlari hamda kasbiy etik kodekslar tashkil etdi. Ushbu hujjatlar O‘zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi tizimidagi xizmat intizomining huquqiy mexanizmlarini aniqlash va ularning amaliy samaradorligini baholash imkonini berdi.

Tadqiqot metodologiyasini ishlab chiqishda ilmiy adabiyotlarda mavjud ikki asosiy konseptual yondashuv — normativ (pozitiv-huquqiy) va ijtimoiy-psixologik yondashuvlar o‘rtasidagi munozara inobatga olindi. Birinchi yondashuvga ko‘ra, xizmat intizomini ta‘minlash normativ-huquqiy tartibotlarning aniqligi va majburiyligi bilan belgilanadi hamda intizomiy javobgarlik institutining samarali qo‘llanilishi bilan izohlanadi. Ikkinchi yondashuv esa xizmat intizomini shaxsning ichki motivatsiyasi, kasbiy identifikatsiyasi va jamoaviy madaniyat bilan bog‘liq murakkab ijtimoiy jarayon sifatida talqin etadi.

Mazkur tadqiqotda ushbu ikki pozitsiya o‘rtasidagi qarama-qarshilikni sintez qilishga urinish amalga oshirildi. Xususan, qiyosiy-huquqiy metod orqali amaldagi normativ talablarning amaliyotdagi ijrosi o‘rganildi, mantiqiy tahlil orqali esa xizmat intizomining formal (huquqiy) va noformal (psixologik-ijtimoiy) omillari o‘rtasidagi o‘zaro bog‘liqlik aniqlashtirildi. Bu esa intizomni faqat jazolash mexanizmi sifatida emas, balki boshqaruv va motivatsiya instrumenti sifatida baholash imkonini berdi.

Shuningdek, tadqiqotda empirik kuzatuv va amaliy tajriba tahlili elementlari qo‘llanildi. Ichki ishlar organlarida xizmat qilayotgan xotin-qiz xodimlarning kasbiy faoliyati, xizmat intizomiga rioya etish amaliyoti, intizomiy rag‘batlantirish va javobgarlik choralarining qo‘llanish holatlari tizimli ravishda o‘rganildi. Bu jarayonda gender yondashuv metodologik asos sifatida tanlanib, xotin-qiz xodimlarning psixologik barqarorligi, stressga chidamliligi, ijtimoiy rollari va xizmat yuklamasi o‘rtasidagi nisbat tahlil qilindi.

Ilmiy munozara nuqtai nazaridan muhim masalalardan biri — xizmat intizomini baholash mezonlarining obyektivligi va gender neytralligi hisoblanadi. Tadqiqot davomida quyidagi savollarga javob izlandi:

xizmat intizomiga oid talablar xotin-qiz va erkak xodimlar uchun teng darajada qo‘llaniladimi;

differentzial yondashuv tenglik tamoyiliga zid emasmi;

xizmat sharoitlari va ijtimoiy omillar intizomiy ko‘rsatkichlarga qanday ta‘sir ko‘rsatadi.

Mazkur savollar atrofida ilmiy bahslar metodologik yondashuvni yanada chuqurlashtirishga xizmat qildi hamda tadqiqotni faqat normativ-huquqiy tahlil bilan cheklab qolmasdan, kompleks, fanlararo (interdisiplinar) yondashuv asosida olib borishga imkon berdi.

Natijada, tadqiqot metodologiyasi xizmat intizomini huquqiy, tashkiliy, ijtimoiy va psixologik omillar uyg‘unligida o‘rganishga qaratildi. Bu esa xotin-qiz xodimlarning xizmat intizomini ta‘minlash muammolarini biryoqlama emas, balki tizimli va ilmiy asoslangan tarzda tahlil qilish imkonini berdi.

Mazkur tadqiqot davomida tahliliy, mantiqiy va qiyosiy-huquqiy metodlardan foydalanildi. Tadqiqotda O‘zbekiston Respublikasi ichki ishlar organlari faoliyatini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlar, jumladan “Ichki ishlar organlari xodimlari to‘g‘risida”gi [1; B.5.] Qonun, ichki tartib nizomlari, kasbiy etik kodekslar hamda sohaga oid ilmiy adabiyotlar o‘rganildi.

Shuningdek, ichki ishlar organlarida xizmat qilayotgan xotin-qiz xodimlarning kasbiy faoliyati, xizmat intizomiga rioya etish holatlari va amaliy tajribalari tahlil qilindi. Tadqiqot jarayonida gender yondashuv asosida xotin-qiz xodimlarning psixologik, ijtimoiy va kasbiy xususiyatlari hisobga olindi.

Tadqiqot natijalari. Tadqiqot natijalari ichki ishlar organlarida xizmat intizomi xodimlarning xizmat vazifalarini vijdonan bajarishi, ichki tartib-qoidalariga qat'iy amal qilishi hamda kasbiy etik me'yorlarga rioya etishini ta'minlovchi tizimli omil ekanligini tasdiqladi. Mazkur jihatlar amaldagi normativ-huquqiy baza, xususan O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi tizimida belgilangan talablar doirasida namoyon bo'ladi. Biroq tadqiqot shuni ko'rsatdiki, xizmat intizomi faqat formal talablar yig'indisi emas, balki u shaxsiy mas'uliyat, kasbiy o'zini anglash va jamoaviy muhit bilan chambarchas bog'liq murakkab ijtimoiy-huquqiy hodisadir.

Xotin-qiz xodimlarning xizmat intizomiga rioya qilishi ichki ishlar organlari faoliyatining umumiy samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatishi aniqlandi. Empirik kuzatuvlar va amaliy tahlillar shuni ko'rsatdiki, ular ko'pincha xizmat vazifalariga mas'uliyat bilan yondashadi, kasbiy etik me'yorlarga sodiqlik namoyon etadi va jamoaviy ish jarayonlarida faol ishtirok etadi. Ayrim hollarda aynan xotin-qiz xodimlarning kommunikativ ko'nikmalari va murosaga moyilligi profilaktik faoliyat samaradorligini oshirishga xizmat qilayotgani kuzatildi.

Shu bilan birga, ilmiy munozara nuqtai nazaridan muhim jihat shundaki, xotin-qiz xodimlarning xizmat intizomini baholashda psixologik va ijtimoiy omillarni hisobga olish zarurati yuzaga chiqadi. Tadqiqot davomida ularning oilaviy majburiyatlari, ijtimoiy rollari va emotsional yuklamasi xizmat faoliyatiga muayyan darajada ta'sir ko'rsatishi aniqlangan. Bu holat ba'zi tadqiqotchilar tomonidan "ijtimoiy ikki yuklama" fenomeni sifatida talqin qilinadi, ya'ni xodima bir vaqtning o'zida ham professional, ham oilaviy majburiyatlarni bajarishga intiladi.

Biroq bu omillarni xizmat intizomining pasayishiga bevosita sabab sifatida talqin qilish biryoqlama yondashuv bo'lar edi. Aksincha, ayrim holatlarda oilaviy barqarorlik va ijtimoiy qo'llab-quvvatlash xotin-qiz xodimlarning xizmatga bo'lgan mas'uliyatini kuchaytirishi ham kuzatildi. Demak, masala gender omilining o'zida emas, balki xizmat sharoitlari va ijtimoiy infratuzilmaning qanchalik moslashuvchan tashkil etilganida namoyon bo'ladi.

Tadqiqot natijalari xizmat intizomini buzilishiga olib keluvchi asosiy omillarni ham aniqlash imkonini berdi. Ular qatoriga quyidagilar kiradi:

huquqiy bilimlarning yetarli emasligi va normativ-huquqiy hujjatlarni qo'llash ko'nikmalarining sustligi;

kasbiy tayyorgarlik darajasining yetarli emasligi;

shaxsiy va oilaviy muammolar;

doimiy psixologik bosim va stress;

jamoaviy ish muhitining noqulayligi yoki yetarli darajada qo'llab-quvvatlovchi emasligi.

Ilmiy bahslar shuni ko'rsatadiki, ushbu omillarning aksariyati individual emas, balki tizimli xarakterga ega. Ya'ni intizom buzilishi ko'pincha shaxsiy intizomsizlikdan ko'ra, tashkiliy boshqaruv kamchiliklari, ortiqcha byurokratik yuklama yoki yetarli motivatsion mexanizmlarning mavjud emasligi bilan bog'liq bo'lishi mumkin.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari xizmat intizomini ta'minlashda jazolovchi choralar ustuvor bo'lishi emas, balki profilaktik, motivatsion va psixologik qo'llab-quvvatlovchi

mexanizmlarni kuchaytirish samaraliroq ekanligini ko'rsatdi. Xotin-qiz xodimlar misolida bu yondashuv yanada muhim ahamiyat kasb etadi, chunki ularning kasbiy salohiyati va intizomiy barqarorligi ko'p jihatdan tashkiliy muhitning adolatliligi va qo'llab-quvvatlovchi xarakteriga bog'liqdir. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ichki ishlar organlarida xizmat intizomi xodimlarning xizmat vazifalarini vijdonan bajarishi, ichki tartib-qoidalariga qat'iy amal qilishi hamda kasbiy etik me'yorlarga rioya etishini ta'minlovchi asosiy omillardan biridir. [2; B.3.] Xotin-qiz xodimlarning xizmat intizomiga rioya qilishi ichki ishlar organlari faoliyatining umumiy samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Aniqlanishicha, xotin-qiz xodimlarning xizmat intizomiga rioya etishida ularning psixologik va ijtimoiy holati muhim rol o'ynaydi. Ayollarning oilaviy majburiyatlari, ijtimoiy rollari va emotsional holati xizmat faoliyatiga ma'lum darajada ta'sir ko'rsatadi. Shu bilan birga, amaliy tajriba xotin-qiz xodimlar kasbiy etikaga sodiqligi, tartib-intizomga mas'uliyat bilan yondashuvi va jamoaviy ishlarda faolligi bilan ajralib turishini ko'rsatdi. Tadqiqot davomida xizmat intizomini buzilishiga olib keluvchi asosiy sabablar sifatida huquqiy bilimlarning yetarli emasligi, kasbiy tayyorgarlik darajasining pastligi, shaxsiy va oilaviy muammolar, psixologik bosim hamda jamoaviy ish muhitining noqulayligi aniqlangan.

Muhokama. Xorijiy ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ayollar politsiya organlariga jalb etilishida yollash (recruitment) va ularda qolish (retention) jarayonlari bo'yicha muammolar mavjud. Bu muammolar ko'pincha xizmat intizomi bilan bog'liq bo'lib, ularning ish sifati, rahbarlar qo'llab-quvvatlashi va tashkilot madaniyati (organizational culture) bilan chambarchas bog'liq bo'ladi.

Masalan, AQShdagi to'qqizta politsiya bo'limi xodimlari bilan o'tkazilgan tadqiqotda ayollar politsiya xizmatchilarini yollash va ularni xizmatda saqlab qolishning qiyinchiliklari qayd etilgan: gender bo'yicha stereotiplar, past qo'llab-quvvatlash va kadrlar siyosati ularning xizmat faoliyatini cheklaydi. [3; B.15.]

Xotin-qiz xodimlar ichki ishlar organlarida xizmat intizomini saqlash jarayonida gender bo'yicha nohaqliklar bilan duch keladi. Bu nohaqliklar professional imkoniyatlarga kirishish, lavozim bo'yicha o'sish va vazifalarni bajarishda adolatsiz qaror qabul qilish holatlarini o'z ichiga oladi.

Jumladan, ayollar politsiyachilarni o'rganishga bag'ishlangan meta-etnografik tadqiqotda aniqlanishicha, tashkilot ichidagi nohaqliklar (procedural, distributive va gendered injustices) ularning salomatligi va psixologik holatiga salbiy ta'sir ko'rsatadi, bu esa xizmat intizomi, ish samaradorligi va uzoq muddatli karyeraga ta'sir etadi. [4; B.27.]

Xorijiy tadqiqotlar ayollarni politsiya xizmati uchun yollash va xizmat davomida duch keladigan stereotiplar masalasini ham ko'taradi: xotin-qizlarni yollash darajasi ko'p joylarda past bo'lib qolmoqda. Masalan, AQShda politsiyada xizmat qilayotgan ayollar ulushi 1997-yilda 10% bo'lgan bo'lsa, 2020-yilda ham atigi 14% ga yetgan — bu ko'rsatkichlarda gender tanqisligi ko'rinadi. [5; B.10.]

Tadqiqotlar shuni ta'kidlaydiki, stereotiplar va genderga asoslangan idrok ayollarni xizmat faoliyatida past baholashga, ba'zan esa lavozim bo'yicha o'sishda to'siqlarga olib keladi.

Politsiya organlarida xizmat intizomi va xotin-qiz xodimlarning davomiy faoliyati o'rtasidagi muhim bog'liqlik — attrition (ishdan chiqish) masalasidir. Xorijiy tadqiqotda aniqlanishicha, ayollar politsiyada tez-tez ishni tark etish holatlari uchraydi. Bunda ish va shaxsiy hayot, oilaviy majburiyatlar, psixologik stress kabi omillar xizmat intizomi va xizmatda

qolish darajasiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Bu holat nafaqat xizmat samaradorligini pasaytiradi, balki xizmat ichidagi ishonch va hamkorlik muhitini zaiflashtiradi, xizmat intizomi bilan bog'liq muammolarni kuchaytiradi. [6; B.13.]

Xizmat intizomi va xotin-qiz xodimlar muammolarini bartaraf etish uchun tashkilot ichidagi idoraviy siyosatlari va amaliy choralari taklif qilinadi: tashkilot ichida gender-neytral siyosatlarni joriy etish, jinsiy diskriminatsiyaga qarshi qat'iy chora-tadbirlar, shaffof xizmat siyosatlari ayollarga nisbatan nohaqliklarni kamaytiradi. [7; B.15.]

Shuningdek, xizmatdagi psixologik qo'llab-quvvatlash, professional mentoring va mos ish-hayot balansini qo'llab-quvvatlash tizimlari xizmat intizomini mustahkamlashga, ayollarni xizmatda uzoq muddat qolishga undaydi. [8; B.12.] Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, ichki ishlar organlarida xotin-qiz xodimlarning xizmat intizomini ta'minlash kompleks yondashuvni talab etadi. Bu jarayonda nafaqat normativ-huquqiy talablar, balki psixologik, ijtimoiy va gender omillarni hisobga olish muhim ahamiyatga ega. [9; B.21.] Xizmat intizomini mustahkamlashda xodimlarning kasbiy malakasini oshirish muhim omil hisoblanadi. Muntazam ravishda o'quv mashg'ulotlari, seminarlar va treninglar tashkil etilishi xotin-qiz xodimlarning huquqiy bilimlarini chuqurlashtirish, kasbiy ko'nikmalarini rivojlantirish va xizmat intizomiga mas'uliyatni kuchaytirishga xizmat qiladi. Shuningdek, xizmat intizomini nazorat qilish tizimini kuchaytirish, intizomga rioya qilgan xodimlarni rag'batlantirish va psixologik qo'llab-quvvatlash tizimini rivojlantirish muhim ahamiyatga ega. Global tajriba shuni ko'rsatadiki, ayollarning huquqni muhofaza qiluvchi organlardagi ishtiroki jinoyatchilikni oldini olish, jamoatchilik bilan ishlash va profilaktik tadbirlar samaradorligini oshiradi. Shu bois, xotin-qiz xodimlarning xizmat intizomiga rioya etishini ta'minlash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib qolmoqda. [10; B.18.]

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, O'zbekiston Respublikasi ichki ishlar organlarida xotin-qiz xodimlarning xizmat intizomini ta'minlash masalasi tor ma'nodagi normativ-huquqiy talablarni bajarish bilan cheklanmaydi. U kengroq mazmunda — kasbiy kompetensiyani rivojlantirish, barqaror psixologik muhitni shakllantirish, ijtimoiy himoya va institutsional qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini takomillashtirish bilan uzviy bog'liqdir. Bu jarayonda O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi tizimida olib borilayotgan islohotlarning izchilligi va amaliy samaradorligi hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi.

Ilmiy munozaralar shuni ko'rsatadiki, xizmat intizomini ta'minlashda ikki qarama-qarshi yondashuv — qat'iy nazorat va jazoga asoslangan model hamda motivatsion-qo'llab-quvvatlovchi model — o'rtasida muvozanatni topish muhimdir. Faqat ma'muriy-intizomiy choralarni kuchaytirish orqali barqaror natijaga erishish qiyin, chunki bu yondashuv ichki motivatsiyani susaytirishi mumkin. Aksincha, haddan tashqari liberal yondashuv ham xizmat talablarining izchilligiga putur yetkazishi ehtimoldan xoli emas. Shuning uchun xizmat intizomi normativ aniqlik, adolatli baholash mezonlari va inson omiliga yo'naltirilgan boshqaruv uslublarining uyg'unligi asosida ta'minlanishi lozim.

Xotin-qiz xodimlar misolida bu masala yanada nozik tus oladi. Gender tenglik tamoyilini ta'minlash bilan bir qatorda, xizmat sharoitlarini moslashuvchan tashkil etish, psixologik qo'llab-quvvatlash tizimini rivojlantirish va kasbiy o'sish uchun teng imkoniyatlar yaratish zarur. Ilmiy tahlil shuni ko'rsatadiki, aynan qo'llab-quvvatlovchi va adolatli tashkiliy muhit xodimlarning intizomiy barqarorligini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Shu nuqtai nazardan, xizmat intizomini mustahkamlashning istiqbolli yo‘nalishlari sifatida quyidagilarni ko‘rsatish mumkin:

kasbiy tayyorgarlik va huquqiy savodxonlikni muntazam oshirib borish;

xizmat faoliyatida shaffof va aniq baholash mezonlarini joriy etish;

psixologik xizmat institutini kuchaytirish;

rag‘batlantirish va motivatsiya mexanizmlarini takomillashtirish;

xizmat va oilaviy majburiyatlar o‘rtasidagi muvozanatni qo‘llab-quvvatlovchi tashkiliy choralarni kengaytirish.

Umuman olganda, ilmiy asoslangan yondashuvlar va amaliy tavsiyalarni izchil joriy etish xizmat intizomini mustahkamlashga, xotin-qiz xodimlarning kasbiy salohiyatini to‘liq ro‘yobga chiqarishga hamda ichki ishlar organlari faoliyatining samaradorligini yanada oshirishga xizmat qiladi. Bu esa, o‘z navbatida, huquq-tartibotni ta‘minlash tizimining jamiyat ishonchini mustahkamlashdagi rolini yanada kuchaytiradi.

O‘zbekiston Respublikasi ichki ishlar organlarida xotin-qiz xodimlarning xizmat intizomini ta‘minlash nafaqat normativ-huquqiy talablarni bajarish, balki ularning kasbiy rivojlanishini qo‘llab-quvvatlash, psixologik va ijtimoiy sharoitlarini yaxshilashni ham talab etadi. Ilmiy asoslangan yondashuvlar va amaliy tavsiyalarni joriy etish xizmat intizomini mustahkamlashga, ichki ishlar organlari faoliyatini yanada takomillashtirishga xizmat qiladi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. <https://lex.uz/acts/-3027843> , 2026.
2. O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish va ichki ishlar organlarida xotin-qizlar xizmatini tartibga solish Qonuni. Toshkent, 2021.
3. https://academic.oup.com/policing/article/doi/10.1093/police/paae021/7604797?utm_source=chatgpt.com
4. https://academic.oup.com/policing/article-abstract/doi/10.1093/police/paae021/7604797?redirectedFrom=fulltext&login=false&utm_source=chatgpt.com
5. https://link.springer.com/article/10.1186/s12889-024-20152-1?utm_source=chatgpt.com
6. https://link.springer.com/article/10.1186/s12889-024-20152-1?utm_source=chatgpt.com
7. https://academic.oup.com/policing/article-abstract/doi/10.1093/police/paae050/7666473?redirectedFrom=fulltext&login=false&utm_source=chatgpt.com
8. https://academic.oup.com/policing/article/doi/10.1093/police/paad060/7317435?utm_source=chatgpt.com&login=false
9. https://link.springer.com/article/10.1186/s12889-024-20152-1?utm_source=chatgpt.com
10. https://link.springer.com/article/10.1186/s12889-024-20152-1?utm_source=chatgpt.com

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOYIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5/2 (6) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).